

Milka in Metod Badjura v filmu Podoba neke mladosti

osvajanja te gore ni omenjen — pravzaprav ni v tej predstavitvi napisano nič drugega kot to, kar je natisnjeno v Planinskem vestniku. Tako seveda ne vem, ali je v knjigi tudi prevod tistega dela, ki zadeva slovensko osvajanje najvišje gore sveta, ali ne. V kratki predstavitvi knjige na straneh ene od planinskih revij z nemškega govornega področja ni omenjen.

Urednik

Metod in Milka Badjura

Metod Badjura (1896—1971) je začel svojo življenjsko pot v Litiji. Po končani srednji šoli v Ljubljani ga je med I. svetovno vojno pot peljala na vzhodno bojišče, nato na Tirolsko, nazadnje pa je doživel soško fronto, zlasti boje na Krnu. Po razpadu avstroogrske monarhije ga najdemo med slovenskimi prostovoljci na Koroškem. Po končani vojni se je na Dunaju in v Leipzigu posvetil študiju fotokemije, optike, analitične kemije in fotografije. V Ljubljani je ustanovil in tudi vodil klišarno Jugografiko ter predaval na Grafični šoli. Pisal je filmske scenarije, bil izvrsten snemalac in režiser. Od leta 1925 je pri ustvarjanju novih filmov sodeloval s svojo ženo **Milko, roj. Kunster** (1902—1992), ki je filme z montažo oblikovala v smiselno pripoved. Za svoje vrhunske dosežke na filmskem področju je Metod Badjura prejel vrsto družbenih in mednarod-

nih priznanj, oba z ženo pa sta dobila srebrni častni znak (1961) in bronasto plaketo (1967) Planinske zveze Slovenije ter častni zlati znak Planinskega društva Ljubljana Matice (1970).

Arhiv Republike Slovenije je letos v aprilu ob 100-letnici prve filmske predstave in ob 90-letnici slovenskega filma pripravil v Cankarjevem domu v Ljubljani razstavo, posvečeno filmskemu ustvarjanju Metoda in Milke Badjura, in sicer v letih od 1926 do 1969. Prireditelj je ob tej priložnosti izdal tudi dve knjigi. V njih je predstavil nekatere od 175 razstavljenih fotografij, popis vseh 110 filmov in vrsto študij o umetniškem ustvarjanju zakoncev Badjura.

Ta dogodek pa ni nepovezan z našim planinskim dogajanjem. Med filmi so nekateri namenjeni tudi planinstvu in smučanju. Prvi Badjurov film je bil prav prvi slovenski planinski film iz leta 1926, in sicer Pot na Triglav. Škoda, da se ni ohranil do današnjih dni. Temu sta leta 1932 sledila še dva filma, ki so ju po drugi svetovni vojni tudi ozvočili. Prvi, Pozimi na Triglav, zajema predvsem pokrajinske posnetke s Triglava in njegove okolice; v drugem, Triglavske strmine, za katerega je zgodbo napisal pisatelj **Janez Jalen**, pa so nastopali **Anton Cerar-Danilo, Jože Kunstler, Milka Badjura,**

Pavla Marinko-Zupančič ter znani slovenski alpinisti **Joža Čop, dr. Miha Potočnik** in **Uroš Zupančič**. Pri filmu sta sodelovala še **Evgen Lovšin** in **dr. Stanko Tominšek**. Med planinske filme lahko štejemo tudi naslednja dva, in sicer iz leta 1934 Kozorogi, v katerem vidimo gore nad Ljubljem in njegovo okolico, ter Zlatorog, za katerega je Metod Badjura leta 1955 napisal scenarij, čeprav film ni bil nikoli posnet.

Ciril Velkovrh

S kolesom po okolici Ljubljane

Slovenci nismo samo narod smučarjev, vse bolj postajamo tudi narod kolesarjev. V tej naši deželi je vse polno cest in poti, kamor avtomobili bolj poredko zaidejo. Da pa se izognemo mestnemu vrvežu in močno prometnim vpadnicam, nam Slovenske železnice priporočajo, da kolo oddamo v prtljažni oddelek na vseh motornih potniških vlakih razen na zeleni vlak in se varno pripeljemo do zaželenega startnega mesta. Promocijski center pri Mestnem sekretariatu za turizem je letos izdal prikupno brošuro **S kolesom po okolici Ljubljane** s predlogi za 20 krajših ali daljših kolesarskih izletov. Besedilo za knjižico, ki je izšla v formatu popularnih prospektov Mesta Ljubljana-Kam?, je napisal **Andraž Arnšek** po raziskovalni nalogi, za katero je leta 1993 dobil prvo nagrado s področja športa na 6. srečanju mladih raziskovalcev z naslovnim motom **Zaupajmo v lastno ustvarjalnost**. Fotografije za brošuro sta prispevala **Albin Vengust** in **Aleš Fevžer**, delne zemljevide in lep pregledni zemljevid na ovojnici pa je izdelal Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo pri FAGG. Ker teče večji del opisanih poti po vzpetinah, naj knjižico predstavimo tudi v Planinskem vestniku.

V vodniku je najprej predstavljena Pot spominov in tovarništva okrog mesta Ljubljane, kjer je bila v vojnem času žična ograda, danes pa je pot namenjena sprehajalcem. Posamezne točke na tej poti so izhodišča za nekatere druge kolesarske izlete v okolico Ljubljane. Za